

TONSÄTTAREN

2 2003

Ord- föranden har ordet

Foto: Nicke Johansson

Om statliga stödpenningar och behovet av öronproppar

Så var den på försommaren äntligen här, utredningen om de eftersatta genrererna nutida konstmusik och jazz. Under Kulturrådets idéseminarium i december 2002 framkom kritik bl.a. från SKAP om att utredningen genremässigt skulle vara för smal. FST välkomnar utredningen och har stor förståelse för uppdelningen i nutida konstmusik och jazz, då dessa båda områden i många avseenden brottas med likartade problem. Det borde vara självklart att våra respektive områden i slutänden blir föremål för ökad medelstilldelning, det är inget annat än en kulturpolitisk anständighetsfråga.

Beroende på vilken räknedosor man använder, kan man konstatera att stödet till musiklivet de senaste 20 åren minskat med 50 - 70 miljoner. Dessa pengar är musiklivet i stort behov av att återfå för att kunna fungera dynamiskt. Om vi leker med tanken att FST skulle få uppdraget att fördela dessa pengars återförande skulle vi placera dessa i framförallt tre ting. En nyskapad ensemble för nutida kammarmusik, fördubblat anslag till beställningsverk samt en kraftig förstärkning av arrangörstödet. Dessa tre relativt enkla och billiga åtgärder skulle snabbt ge positiv effekt och en önskvärd vitalisering av musiklivet.

Jag var i somras på besök i Piteå och gatufestivalen *Piteå dansar och ler*. Jag lade då märke till ett synnerligen märkligt fenomen. Ungefär hälften av publiken var utrustad med hörselskydd av det slag som vi gubbar köper på byggmarknaden för att dämpa ljudet från slagborrmaskiner. I annonsen utlovades Lisa Nilssons altstämman, ljudteknikern hade valt att prioritera bastrumma och elbas. Hos Florence Valentino var diskanten helt dominant, för att slutligen på nattkröken med De la Soul ha ett basljud som var mer hjärtmassage än något annat. Hallå ljudtekniker! Musikaliskt tryck åstadkoms med musikalisk timing, inte med ljudvolymknappen. Det skulle vara omöjligt att sälja en Cd-skiva med någon av dessa tre artister med ett så illa balanserat ljud. Tinnitus är osexigt.

Sten Melin
ordförande

INNEHÅLL

Ordföranden har ordet 2

Musikfunderingar N° 2 2003 3
Paula af Malmberg Ward

Dirigentföreningen 4 -5
Marie Samuelsson

Oreda i språklådan 6
Fredrik Österling

Konserter och uruppföranden 8

TONSÄTTAREN

Tidningen Tonsättaren ges ut av Föreningen svenska tonsättare och kommer ut med fyra nummer per år.

Ansvarig utgivare Sten Melin
sten.melin@fst.se

Redaktör Marie Samuelsson
marie.samuelsson@fst.se

Layout Kristina Westman
kristina.westman@fst.se

Adress FST
Box 27327
102 54 STOCKHOLM

Tel 08-783 95 90

Fax 08-783 95 40

Omslagsbild: ©Pressens bild, fotograf Håkan Sandbring

Tidskriften är gratis. Prenumerationsärenden hänvisas till ovanstående adress och telefonnummer eller till www.fst.se.

MUSIKFUNDERINGAR N° 2 2003

Under 2003 fortsätter vi serien då tonsättare författar krönikor om verk ur en tidigare generation. Kanske har dessa betytt något för det egna komponerandet eller så går man tvärt emot.

Denna gång skriver Paula af Malmborg Ward, som förutom operor bl a komponerat ett orkesterverk med titeln *Sambal Dente*, som spelas detta spelår på Konserthuset. (18/3-2004)

Hon begrundar en LP som blivit en CD: Bengt-Arne Wallins *Miles from Duke*

"Asbra!" är den 10-åriga rocktrummisens spontana kommentar när jag skickar över lurarna till honom mitt i *The Unexpected Symphony*.

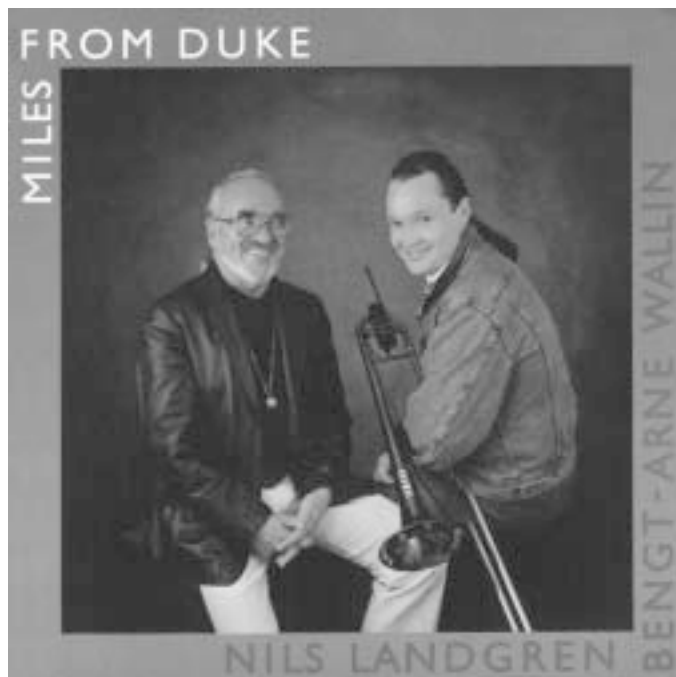
Och jag önskar - igen - att jag hade hans öron. För det måste vara en kick för en som just har upptäckt bluesen att lyssna på en skiva som *Miles from Duke*, med musik av Bengt-Arne Wallin.

Som före detta elev till Bengt-Arne har jag själv svårt att vara objektiv, och redan efter första genomlysningen av denna CD ser jag att de nyckelord jag skrivit ner också stämmer in på den Bengt-Arne jag personligen känner. Och varför inte förresten? Det är ju alldeles utmärkt! Att manifesteras sig i sin musik så det hörs vem man är, är väl en livsuppgift för varje musiker och tonsättare.

Nyckelordet TRADITION tar mig rätt in i minnet av ett lektionstillfälle då jag, lätt moloken kom in till Bengt-Arne på Ackis och småklagade över min egen brist på "tradition", om man till exempel jämförde med de folkmusiker på skolan som i mina ögon verkade ha en självklar bana att följa. Jag var helt enkelt avundsjuk. Ve mig.

Jag blev nästan utskälld av Bengt-Arne. "Du har ju DIN tradition! Fatta det!" Sen hade vi en diskussion om vad det där ordet egentligen innebär, ett slags konstruktivt pep-talk som jag fortfarande relaterar till när jag i min musik försöker ta reda på vem jag är.

För visst ingår vi i nånting som är större än oss själva, allihop. När solisterna på titelspåret *Miles from Duke* spelar flera chorus var, så är det tolv tacters blues som galler.

Miles from Duke
PSCD 028
Kan beställas från
www.swedishmusicshop.com

Min tioåring kunde spela med om han ville. En hundratioåring också, och förmodligen även en ung musiker om hundra år igen. Och det är just här - i mötet med tiden, som det händer saker. Under förutsättning att vi släpper in den nya tiden i det vi definierar som vår tradition. Det kräver lust, mod och GENEROSITET, vilket egentligen var mitt första nyckelord. Att släppa in musikerna så de får en chans att spela klart, att släppa taget om den fasta formen en stund, sätta två basister sida vid sida i förgrunden med storbandet som bakgrund, att släppa in lyssnaren genom öppna slut

Inte minst det sistnämnda är generöst, för det ger mig som lyssnar en chans att lyssna vidare, in i mig själv. Flera spår på "Miles from Duke" slutar som att hoppa från en trampolin. Då pausar jag och gottar mig i den där känslan ett tag, försöker känna hur jag skulle vilja att det fortsatte - kompositören har generöst lämnat det slutgiltiga avgörandet åt lyssnaren. Det är inte helt lätt, många är vi som försöker.

Utan VÖRDNAD inför sitt råmaterial kommer den okänslige arrangören lätt ur spår, men med full insikt om materialets egenart och vördnad inför dess uttryck, kan välkänt gammalt bli utmanande nytt. Det har hänt att Bengt-Arne bett mig om arrangeringshjälp när hans uppdrag varit för många. Bland annat gjorde vi en version av *Maskeradbalen* som spelades av SL:s blåsmusikkår. Den allmänna munterheten på första repetitionen, när de känsliga stråk-

tremolona utfördes på klarinetter och saxar glömmes jag aldrig, men inte heller tårarna i ögonvrån när vi väl fick till klangen. Inte tror jag Verdi vände sig i sin grav heller. För den ursprungliga känslan fanns kvar. Lyssna på *Wärmeland* så förstår ni vad jag menar.

Denna krönika får inget öppet slut, utan går tillbaka to the top precis som bluestolvan. För mitt i *The Unexpected Symphony*'s oinskränkta vrål-ös, när jag själv blundande fejkar vilda cymbalslag i luften (jag kompar Jesper Thilo) hör jag "Vad sysslar du med, morsan?"

Jamen lyssna själv!

Paula af Malmborg Ward

Bengt-Arne Wallin

Född 1926

Kallad till hedersmedlem i FST 2003

Tilldelades 2001 Kgl Musikaliska Akademiens medalj för tonkonstens främjande med motiveringen:
"För en över 50-årig gärning som en av den svenska jazzens mest betydelsefulla gestalter där öppenhet och mångsidighet varit de mest framträdande dragen."

Medlem i SKAP sedan 1962

Att de svenska dirigenterna har gått samman i en förening får betecknas som en ny företeelse i svenskt musikliv. Ett samtal med Niklas Willén, som är Dirigentföreningens ordförande sedan starten för 2,5 år sedan, kom att handla om föreningens syften och om hans egen syn på dirigentens roll som musikalisk uttolkare. Förutom att vara ordförande är Willén numera chef för Södra Jyllands Symfoni-orkester i tre år. Det är den första orkester han ska ha totalansvar för, och han ser fram emot samarbetet.

Niklas berättar att behovet av en dirigentförening nog egentligen funnits länge, men att det riktiga initiativet kom efter en specifik händelse för ett antal år sedan. Chefen i Berwaldhallen, Michael Tydén gick nämligen ut under en presskonferens och påstod att det var dirigentkris i Sverige. De svenska dirigenterna höll, enligt honom, helt enkelt inte tillräckligt hög kvalité.

Detta uttalande gav starka reaktioner på olika håll och ett möte mellan de fyra dirigenterna Niklas Willén, Cecilia Rydinger Ahlin, B Tommy Andersson och Thomas Schuck resulterade i svarsartiklar och inlägg i Dagens Nyheter. Kontakten mellan dessa fyra utmynnade så småningom, med B Tommy Andersson som idékläckare, i Dirigentföreningen som nu har 79 medlemmar.

Kriterierna för medlemskap är att man ska ha, eller ha haft, en professionell verksamhet som opera – och/eller orkesterdirigent och/eller vara institutionsutbildad i dirigentklassen. Eftersom det redan finns existerande föreningar för kapellmästare och kördirigenter, så exkluderades dessa. Numera väljs nya medlemmar in på årsmötet efter förslag från medlemmarna.

Är det svårt att hitta gemensamma frågor för så pass "soloinriktade" yrkesmänniskor som dirigenter?

- Absolut. Den frågan ställer vi oss hela tiden: Vad har man föreningen till? Den första funktionen är att vi har föreningen för oss själva, en inåtriktad verksamhet. På vårt första årsmöte på Nalen, kom människor som aldrig har träffat varandra. Det var en upplevelse bara det, att träffa 20-25 dirigenter samtidigt i ett rum under en eftermiddag. Det är ju viktigt för samhörigheten.

Sedan finns det en utåtriktad verksamhet för föreningen, som en del i en svensk kulturdebatt. Vi anordnade t ex ett diskussionsseminarium tillsammans med Rikskonsertor och Björn Stålné i våras, och sådana tillfällen med angelägna ämnen är ju viktiga. Kontakter med förlag, tonsättarföreningen, kulturdepartement m.m är också verksamhet som föreningen engagerar sig i.

Dirigenter

På frågan hur läget då är för de svenska dirigenterna, svarar Niklas att det inte är lätt. Han tycker att grundsvårigheten i svenskt musikliv är att finns en kortsiktighet.

- Det kommer någon ung dirigent och alla kontrakterar den personen under 5 år. Detta gäller mig själv också. För 10 år sedan fick jag alla jobb, överallt, under en femårsperiod. Sen kommer det någon ny dirigent och sedan någon ytterligare ny. Det verkar uppenbarligen svårt för musiklivet att svara för någon slags kontinuitet.

Att man kunde etablera ett förhållande och sedan låta det löpa, den tanken kan jag sakna.

- Detta måste ju stå i stor kontrast mot att utvecklas, nå perfektion och få erfarenhet?

- Ja, jag kan ju känna att jag är mycket bättre idag än för 10 år sedan då jag dirigerade på alla de stora scenerna. Det blir en konstig diskrepans i självbild kontra omvärlden. Detta har vi diskuterat mycket i föreningen. Samtidigt är det svårt att argumentera med ett musikliv i denna fråga.

i förening

Fotograf: C Bisse Rosander

Med självkritik kan jag också tycka att de svenska dirigenterna nog har lägre kvalitet. Men att man måste fråga sig *varför* det är så.

Jag skulle vilja uttrycka det som att vi av tradition, har ett dåligt kulturellt självförtroende inom musiken, t ex finns det få internationellt kända solister. Vad gäller litteraturen har vi däremot ett starkt självförtroende, där har vi en tradition av Strindberg, Lagerlöf, Martinsson och Astrid Lindgren. Sångområdet är visserligen ett musikaliskt undantag, där har vi en tradition med t ex Jussi Björling och Birgit Nilsson, så där finns det något att luta sig mot.

Vi måste bryta denna trend själva, som kår, och där har dirigentföreningen en stor uppgift. Vi har långa diskussioner om konstnärskap och identitet. Vi är inte sämre, vi måste visa dem.

Att ställa oss inför orkestern som de duktiga dirigenter vi faktiskt är och inte som välutbildade, lite småskraja dirigenter som försöker göra rätt. Detta har ju med självbild och självförtroende att göra. Unika uttolkare och unika tonsättare. Där kan det bli ett riktigt möte.

På frågan om det behövs fler kvinnliga dirigenter bli svaret att det skulle det vidga dirigentbegreppet och i en förlängning göra yrket könlöst.

- Allting som kan vidga dirigentbegreppet är bra, samtidigt som man stramar åt begreppet med den personliga interpretens stringens oavsett, i det här fallet, kön. Kanske kan prefixet försvinna, som det faktiskt börjat bli för tonsättarna, att det inte står den *kvinnliga* dirigenten. Oftast skrivs ju numera i texter tonsättaren och sällan den *kvinnliga* tonsättaren. Säkert finns det av tradition ett dåligt självförtroende hos kvinnor att välja dessa yrken. Att hjälpa unga tjejer att välja dirigent eller tonsättaryrket, helt enkelt för att de har kvalitéer och skulle passa för yrket, där kan man nog göra mycket gott.

Niklas tycker att det är en spännande utmaning med ny-skriven musik.

Han anser att den svenska nutida musiken håller hög nivå, även internationellt sett. Där borde tonsättare och musiker kunna dra nytta av varandra och se det som en styrka.

- Jag har lättare att dirigera ny svensk musik, vi kommer på något sett ur en gemensam kulturmylla. Jag ser mig som en unik urtolkare vid ett uruppförande. Visst det kan ibland bli konflikter med vissa tonsättare, en del förstår inte att en dirigent eller musiker kan förstå verket på ett annat sätt. Men jag älskar att ha en levande tonsättare med under repetitionsarbetet. Det är väl någon slags humanistisk grundinställning, tonsättarna är alla genuina, det är fantastiskt och så ska det fortsätta vara.

- Om den nya musikens angelägenhetsgrad påverkar mig rent konstnärligt, då spelar det mindre roll om t ex notmaterialet är lite dåligt. Även om repetitionstiden är kort måste man ju alltid försöka hinna uppfatta och gestalta musiken. De verk jag hoppas och tror lever vidare är inte de idiomatiskt perfekt spelbara, som alla varit sådär lagom nöjda med.

De musiker jag pratat med föredrar tvärt om ett svårt orkesterstycke, när de märker att allt de gör i verket har ett innehåll. Den arbetsmoralen finns absolut hos musiker.

På seminariet jag nämnde tidigare tog vi upp en uppsats av Annika Schönning *Drömdirigenten ur en orkestermusikers perspektiv*. Sammanfattningen blev att *Drömdirigenten* är den som står för en personlig musikalisk idé oavsett vilken musik det handlar om. Då kan man göra en ovanlig tolkning av ett klassiskt verk bara det känns helt ärligt.

Den synen är väldigt eftersatt. Är den intressanta frågeställningen vad Beethoven ville eller är den intressanta frågeställningen vad *jag tror* att Beethoven ville. Alltså hur jag uppfattar Beethoven. Har man det inställningen som uttolkare, då blir man en bra uttolkare.

Intervjuare/ redaktör Marie Samuelsson

Oreda i språklådan

eller; Vad är en komponist?

I senaste numret av systerföreningen SKAPs tidning (SKAP- Svenska Kompositörer Av Populärmusik), SKAP-nytt står den braskande rubriken: *"Dags för SKAP att lämna begreppet 'populärmusik'?"*. Man läser intresserat vidare - ska systerföreningen verkligen överge ett så omhuldat begrepp? Förklaringen ges redan i ingressen. *"SKAP har ett seriöst (sic!) problem. Sysslar vi verkligen med populärmusik? Allt fler representanter för genrer inom SKAP har svårt att överhuvudtaget svara på frågan om de är populära för allmänheten, eftersom de tycks bli alltmer impopulära hos etermedierna, skivbolagen och konsertarrangörerna."* Inte nog med egna problem med identifikationen, även den akademiska världen har, enligt artikel-författaren Roger Wallis, *"håpnadsväckande nog"* haft *"vissa besvär"* med att definiera begreppet populärmusik. Det hela utmynnar i en fråga: *"vad är populärmusik, och sysslar SKAP med detta?"*. Men det stannar inte där. HD har i ett uppmärksammat mål förkunnat att populärmusiken kännetecknas av variationsmöjligheter som är mera begränsade än i andra genrer. Jisses. Vem vill väl identifiera sig med begränsning och en antydd lägre grad av kreativitet? Föga förvånande friskar Roger Wallis därför i, och ber SKAP-medlemmarna komma in med förslag på en ny uttydning av den inarbetade akronymen SKAP.

SKAP Sveriges Komponister föreslår han själv.

Om jag förstätt saken rätt, är Wallis missnöjd. "Populär" är tydligen ett begrepp som i för liten grad signalerar den stora kreativitet och uppfinningsrikedom som hans medlemmar står för. Dessutom är det fel på ordet "kompositör". Också det tycks ge fel signaler. Det mer norskt klingande "komponist" passar av någon anledning bättre. Jag blir förvirrad. Jag trodde att de som kände sig som "kompositörer av populärmusik" sökte sig till SKAP just för

att de identifierade sig med begreppet. Men tydligen är det en för lättköpt psykologi. Wallis tycks mena, att eftersom "populärmusik" nu definieras som något mindre "fint" så ska det tas bort. Ordet komponist skulle tydligen också hjälpa till att uppgradera omvärldens oförstående ögon och öron inför vad SKAPs medlemmar sysslar med. Inga simpla låtskrivare här inte, utan "komponister", minsann. Jag kastar mig över ordboken för att få vägledning. Finns det något som skiljer dessa begrepp åt? Finns det några språkliga skäl till att rätta till det historiska missstag som SKAPs grundare tycks ha gjort vid bildandet av SKAP år 1926?

I ordboken definieras en "kompositör" såsom varande tonsättare. Vi slår därefter upp ordet "tonsättare". Denne förklaras vara en kompositör. Slår man sedan upp benämningen komponist hänvisas man till ordet kompositör som ju redan förklarats vara tonsättare. Men vad fasen! Ingen vägledning här heller. Vari ligger då skillnaden? Det kanske är själva klangen av ordet. Jomenvisst! SKAPs medlemmar är ju musikaliska och "komponist" har ju ett punkterat sväng som inte ordet "kompositör" har. Kom-po-si-töööör. Den rytmen påminner ju mer om inledning till en symfoni av Beethoven. Kompositören alltså. Förlåt, komponisten. Eller menar jag tonsättaren? Jag vet inte. Men, som min gamle mattelärare sa; "om du kör fast, gå vidare!" Sagt och gjort. Jag slår upp nästa begrepp på tapeten. I SAOL (Svenska Akademiens Ordlista) definieras "populär" så här: "allmänt omtyckt; folkjär; allmänfattlig, lättfattlig, vanlig bland folk i allmänhet". Ja men vad sjutton. Vad är det för fel med det då? Om man nu inte känner sig allmänt omtyckt, så kan man ju välja att känna sig "lättfattlig" eller varför inte "vanlig bland folk i allmänhet". Men det kanske är det som är pudelns kärna. Det svenska popundret har skapat en klyfta mellan populärmusikens genrer. Ordet "populär" uttyds allt of-

tare som "framgångsrik och storsäljande", istället för det mer sympatiska "folklig" eller "lättfattlig". Eller...vänta nu. Kan det vara så att SKAPs företrädare - med begreppet komponist- vill signalera en mer komplex musik? Sporrade av att populärmusiken redan tagit över kultursidorna, kanske de vill uppgradera benämningen av verksamheten. Höja statusen helt enkelt och kanske skapa bilden av en musikalisk intelligens. Betyder det att upphovsmän av kategorin Lars Berghagen inte längre kan förvänta sig några stipendier från SKAP för att de faktiskt sysslar med populärmusik?

Jag ger upp.

Roger Wallis säger att hans medlemmar har "bättre utbildning, högre kvalitet, ökad uppfinningsrikedom och ett överflöd av entusiasm och vilja" nu för tiden. Man skulle kunna beskylla dessa påståenden för att vara såväl elliptiska som relativa. För hur definierar vi musikalisk kvalitet och uppfinningsrikedom? Och på vilket sätt mäter man ökningen? Men om det är sant kommer det säkert att generera mycket god musik. Oavsett vad vi kallar upphovsmannen. Mig kvittar det om SKAP döper om sig till Symfoniker och Kontrapunktiker, Angelägna och Produktiva (SKAP) - innehållet, inte namnet, är ändå det som styr hur vi uppfattar musikens konstnärliga halt. SKAP kunde ju också - eventuellt - kunna försöka sig på att vara stolta över "populärmusiken", oavsett vad Högsta Domstolen säger.

Foto: Lars Jönndahl

Fredrik Österling,
tonskompattareponistonsättare

HUGO ALFVÉNPRISET 2003

Hugo Alfvénpriset för år 2003 utdelades den 4 juli till tonsättaren Gunnar Bucht.

Gunnar Bucht tilldelas priset för sin rika tonsättargärning där huvudvikten ligger vid orkesterverk som regelbundet uppförs av de stora institutionerna.

Det är huvudsakligen absolut musik representerad av de nu 12 symfonierna men även musik med titlar som antyder en utommusikalisk inspiration. Som tonsättare är Bucht traditionalist, som gått sin egen väg utan att styras av stilistiska förändringar i omvärlden. Han är intellektuell, skrivande och reflekterande konstnär.

Gunnar Bucht var professor i komposition vid musikhögskolan i Stockholm 1975- 85, rektor där 1987-93 och kulturattaché i Tyskland 1970-73.

Priset på 100 000 kr samt guldmedalj utdelades under Alfvéndagen i Tibble den 4 juli av Hugo Alfvén-fondens ordförande Gunnar Petri. i arrangemang av Musik vid Siljan.

Hugo Alfvénfondens pressmeddelande

TONSÄTTARE..
.. nej, jag är fotograf
och tar gärna ditt nya
porträtt!

Per B Adolphson..
Skinnarviksringen 6
117 27 Stockholm
08-669 11 20, 070-580 75 18
per@adolphson.se

ANNONSERA I TONSÄTTAREN

TONSÄTTAREN kommer ut med 4 nummer per år i mars, juni, september och december. Upplaga 1600 exemplar. Om ni bokar annonsplats i 4 nummer lämnas 15% rabatt på nedanstående priser.

Halvsida format 165 * 128,5 mm alt 80mm*257mm 2 800 kr + moms
Kvartssida format 80mm*128,5 mm 1 500 kr + moms

Kontakta Astrid Öman för bokning och mer information.
astrid.oman@fst.se
08-783 88 43

A

PORTO
BETALT

Föreningen svenska tonsättare
Box 273 27
102 54 Stockholm

KONSERTER OCH URUPPFÖRANDEN

JUNI

- 01 Uppenbarelsens k:a Hägersten, Tora Torslund trp, John Ericsson marimba, Sergej Dmitriev, *Bakom molnen syns solens ögonfransar*, Uruppförande Mats Larsson Gothe, *Anaphora*
- 07 Erik Mikael Karlsson, *Le Jardin des Supplices ur Symphonie No 1*, Maison de la Culture, Bourges, Synthèsfestivalen Uruppförande
- 14 Albert Schnelzer, *Dance of the Fairies*, John Ehde & Carl-Axel Dominique, Helsingborg
- 26 Fredrik Österling, *Tyst är det rum*, Vox vokalkvartett, Hemsjö kyrka Alingsås, Uruppförande (äv 29/6 Skövde, 3/7 Lysekil)
- 26 Rolf Martinsson, *Sagittarius*, Francisca Skoogh piano, Båstad

JULI

- 03 Karin Rehnqvist, *Begynnelsen*, Kungsbacka pianotrio, City of London Festival, Uruppförande
- 03 Olov Franzén, *In fondo*, Ingeborg Axner fl, Olov Franzén vlc, Enångers g:a kyrka, Uruppförande (äv 4/7 Engeltofta gård, 6/7 Karlskoga, 9/7, Köping)
- 03 Olov Franzén, *Organic Music no 4*, Uppsala kammarsolister, Stockholms slott (även 4/7 Wiks slott)
- 16 Albert Schnelzer, *Itaka*, Trio Sonore, Åhus (även 31/7 Uppsala)
- 22 Rolf Martinsson, *To the point*, Jan Stigmer, vl, Clelia Iruzún, pn, Brasilien
- 23 Albert Schnelzer, *Apollonian Dances*, Björn Skarström, vl, Ulrika Holmberg piano, Oscarskyrkan Stockholm 20.00 Uruppförande
- 24 Rolf Martinsson, *A.S In memoriam*, Musica Vitae, dir. Michael Bartosch, Växjö domkyrka. (äv 25/7 Mullsjö, 26/7 Falsterbo, 29/7 Gotland)

AUGUSTI

- David Swärd, *Trainwaves*, Norrköpings centralstation 06.00 - 24.00 (tom sept)
- 09 Olov Franzén, *Piece for guitar*, Jan Åke Jönsson, Hulterstads kyrka Öland
- 13 Albert Schnelzer, *Apollonian Dances*, Björn Skarström, vl, Ulrika Holmberg pn, Huvudsta Slott, Stockholm (äv 31/8 Torsby kyrka)
- 14 Inger Wikström, *En dæres försvarstal*, Vasan Stockholm 19:30 (även 16/8)
- 16 Svensk konsert SR P2 12.03
Pavol Simai, *Spegelresan*, Musica Vitae, Dorota Siuda, konsertmästare
Tommie Haglund, *Spirare celorum*, Carl-Axel och Monica Dominique
Rolf Martinsson, *Bridge*, Håkan Hardenberger, Göteborgs Symfoniker
- 23 Ulf Grahn, *Picnic in the Jungle*, Electric Rainbow Coalition Festival, USA

SEPTEMBER

- 04 Karin Rehnqvist, *Solsången*, Lena Willemark, Tiroler Symphonienorchester Innsbruck, Festival Klangspuren, Schwaz, Österrike
- 05 Staffan Mossenmark, *Burnout*, duo fV8-motorer, Nordic Live art Göteborg
- 07 Paulina Sundin, Öronblick, Vernissage på TextilMuseet i Borås.
Utställningen pågår till den 23 november. Uruppförande
- 09 Cristian Marina, *Flux*, Orchestre de Flutes Francais, Paris, Uruppförande
- 14 *Sätessjudning - en okokt orgie*, Fylkingen Stockholm kl 19.30 (äv 16-18/9)

- 17 Staffan Mossenmark, *Wroom*, f 100 Harley-Davidsonmotorcyklar, Eksjö
- 18 Rolf Martinsson, *A.S In memoriam*, Kristiansands kammarorkester, Jan Stigmer, Musikens Hus Kristiansand, Norge (även 23/9 Gbg konsert-hus, 26/9 Vara konsert-hus, 27/9 Nybrokajen 11 Sthlm)
- 20-21 Rolf Enström, *Observatoriemusik*, Observatoriekullen Stockholm Uruppförande
- 25 Fredric Bergström, *Sono sonoro*, Gbgs kammarkör, Artisten Göteborg, Uruppförande
- 25 Daniel Börtz, *Pipor och klockor*, Michala Petri, blockflöjt, DR symfoniorkester, dir. Thomas Dausgaard, Köpenhamn, Uruppförande (äv 26/9 Malmö)
- 26 Victoria Borisova Ollas, *Adoration of the Magic in the Snow*, Dalibor Miklavcic orgel, WMD Ljubljana
- 27 Bo Nilsson, *Attraktionen*, Lysellkvartetten, Grünwaldsalen, Sthlm 15.00

OKTOBER

- 02 Kroumata 25 år Göteborgs konsert-hus 19.30
André Chini, *Le chant des coquillages*
Sven-David Sandström, *Drums*
- 02 Göteborgsmusiken, Kronhuset Göteborg, Ola Persson klarinett.
Olov Helge, *Ovazione no 3, Släptåg* (uruppförande) & *Upptåg*
Pavol Simai, *Claricon*
- 03 Sven-David Sandström, *Concert pieces f perc. and orchestra*, Kroumata Göteborgs konsert-hus 18.00 (äv 4/10 kl 15.00) Uruppförande
- 03 Cristian Marina, *High anxiety*, Ensemble of the Conservatory of Amsterdam, ISCM-World Music Days Slovenien
- 08 Eric Ericsons kammarkör, dir E Ericson, Stockholms konsert-hus 19.30
Ingvar Lidholm, *Nytt verk*, Uruppförande
Sven-David Sandström, *April och Tystnad*
- 09 Karin Rehnqvist, *Arktis Arktis!*, Västerås sinfonietta, dir Hannu Koivula
- 10 Staffan Mossenmark & Anders Hultqvist, *Sirens sång*, Konsert för båtar, GAS-festivalen, Magasin 2 Göteborg
- 11 Mats Larsson Gothe, *Höstsång*, Marcus Jupither bar. Akademiska Kapellet, dir. Stefan Karpe, Uppsala universitet.
- 11 - 19 GAS-festivalen i Göteborg, se www.gas-festival.com för information
- 11 Fredric Berström, *Set the Fire Inside us on Fire*, GAS-festivalen, Uruppförande
- 14-18 Fredrik Österling, *Quartetto;étude sentimentale*, VOX vokalkvartett, Festival octobre, Normandie (äv 19/10 Centre culturel Suédois Paris)
- 15 Jesper Nordin, *Vintage*, Niklas Brommare slagv, IRCAM, Paris Uruppförande
- 15 Jan Sandström, *Surge aquilo*, Radiokören, Stefan Parkman, Berwaldhallen
- 15 Victoria Borisova-Ollas, *The Kingdom of Silence*, Göteborgs symfoniker, dirigent Peter Eötvös, GAS-festivalen, Uruppförande
- 16 Sven-David Sandström, *Concert Pieces*, Kgl filharmonikerna, Kroumata, dir.Stefan Solyom Konsert-huset Stockholm 19.30 (även 17/10 18.00)
- 16 Fredrik Österling, *Ange entre anges*, Ensemble Reconsil, dir. Roland Freisitzer, Wien, Stadtinitiative
- 17 Fredric Bergström, *Combo Song*, Gothenburg Combo, GAS-festivalen, Nefertiti
- 20 Palle Dahlstedt, *KARG*, Ensemble 2000, Kgl Musikaliska Akademien Århus, Danmark, Uruppförande
- 22 Anders Nilsson, *Klassresan*, Operahögskolans elever, SNYKO, dir. Thomas Schuback, regi Claes Fellbom, Elektrascenen Stockholm, Urpremiär
- 25 Per Gunnar Petersson, *Omnia tempus habent*, Radiokören, Berwaldhallen, Uruppförande
- 30 Anders Hultqvist, *Tiden far i träden - ett Requiem*, Rilke-ensemblen och Musica Vitae, Domkyrkan i Växjö 19.00 (äv Nya Örgryte k:a Göteborg 31/10 19.30 och Domkyrkan i Lund 3/11)
- 30 OD:s jubileumskonsert dir. Robert Sund, Uppsala universitetsaula
Daniel Börtz, *Om ondska*, Uruppförande
Karin Rehnqvist, *Större och mindre*, Uruppförande